

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

3. De matrimonio infidelium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

C A P. III.

De matrimonio infidelium, quorum virus vel vterque ad fidem conuertitur.

Iacet in primitiva Ecclesia ob fidem propria-
gandam consultius visum sit Apostolo 1. Cor.
7. ut coniunx ad fidem conuersus cohabitetur cum
coniuge infideli, si is sine creatoris contumelia &
inductione ad peccatum cohabitare velit: Postea
tamen crescente fide, & numero fidelium vi-
sum fuit Ecclesiæ, ad cauenda peruerisionis peri-
cula aliaque in cotimoda, vniuersim prohibere
cohabitationem coniugis fidelis cum infideli, si
is ad fidem pariter se conuertere recusat. Quare
testantur D.D. cū Romæ Iudæus ad fidem Christia-
næ conuerisionem respuat, et si absq; fidei iniuria
cohabitare vellet, separationem institui quoad
thorum & habitationem.

Non ideo statim matrimonij vinculum solui-
tur, quod unus ad fidem Christi conuertitur, &
alter conuerti, aut sine creatoris contumelia co-
habitare recusat; probatur ex c. gaudemus de di-
uortijs, vbi definitur, si marito ad fidem conuer-
so postea etiam vxor conuertatur cogendum esse
virum, qui ad alias nuptias non transierat, recipi-
re vxorem suam: non posset autem cogi, si matri-
monii vinculum ante solutum fuisset.

N.B. Si vxor infidelis marito ad fidem conuer-
so, alias nuptias celebrauit, ille autem postea ad
infidelitatem reuertatur, restituenda est ipsi vxor

Gggg s sua,

fua, si aliam post baptismum non duxit. Quia alterum matrimonium, nondum soluto priore ab uxore inuialide contractum est, propterea quod facultas soluendi matrimonium per transitum ad alias nuptias à Christo Domino concessa sit in gratiam coniugis fidelis, non infidelis. Quamuis in hoc casu dispensatio fieri potest, cum matrimonium in infidelitate contractum perfectam sacramenti rationem non participet.

Præterea si vxor infidelis à marito ad fidē conuerso, separata cū alio fornicetur, postea ipsa quoque conuertatur tametsi hoc casu, vir eam repellere non prohibeatur propter violatam coniugij fidem tamen neuter ad alias nuptias transfire pot.

3 Si infidelis coniunx sponte recedat, vel sine iniuria Creatoris cohabitare non vult, alter ad fidē conuersus alias nuptias contrahere iure suo potest, quibus prius matrimonium penitus dissoluitur. Ita habetur in capite quinto de diuortiis.

4 Si infidelis cum fidi coniuge cohabitare cupiat sine fidei contumelia, quamvis Ecclesia propter periculum non permittat (ideoque probabile fit, coniugē conuersum ad alias nuptias nihilominus transfire posse, eo quod ratio cur Apostolus in fidei fauorem permittat coniugi conuersæ aliud matrimonium contrahere, ne scilicet coniunx fidelis seruitutis subiectus sit, si à coniugio non sine incontinentiæ periculo abijcere debeat, et iam locum habet, quotiescumque infidelis post conuenientem admonitionem ad fidem se conuentere recusat, tamen hoc casu prius sedes apostolica constilenda erit, quam fidi permittatur transitus ad aliud matrimonium.

Sial.

Sialter coniugum in Apostasiam labatur, neq; 5
nocenti, neque innocentivnquam licitum est, a-
liud matrimonium contrahere. Quia matrimo-
nium inter fideles est ratum ac indissolubile pro-
pter rationem sacramenti.

Si ambo coniuges infideles, Christi fidem & 6
baptismum suscipiant, eorum matrimonium fit
ratum & indissolubile, Ratio, quia hoc ipso, quod
baptismum consentiunt inter se cohabitare, cum-
que consensum signo quocunque declarant con-
tractum antecedentem matrimonij confirmant,
& ratificant, ipsiq; modo incipiunt esse sacrum
symbolum coniunctionis Christi cum Ecclesia.
Neque tamen assentior Thonie Sanchez dicen-
ti. (*Eo ipso quo baptizantur, consentire eos in matri-
monium, et sit insolubile, signetque Ecclesia cum Christo nio-
vem*) hoc enim vniuersim verum non est, quia
potest coniunx baptizari cum proposito disce-
ndendi à coniuge suo fideli per dispensationem
summi pontificis. NB. Si infideles matrimo-
nium contraxerunt cum impedimento V.C. con-
sanguinitatis, affinitatis iure tantum ecclesiastico
dirimente, verum ac ratum censi debet post eo-
rum conuersionem quia infidelitate contrahen-
tes canonicis constitutionibus non obstringebā-
tur secus verò est, si impedimentum matrimonij
exiure naturali fuit. V.C. si pater filiam vel frater
fororem duxerat.

C A P. IV.

De matrimonio Clandestino.

Clandestinum matrimonium dicitur, quod si- 7
ne parocho, testibus & publicationibus cele-
bratur,